

توجه: بسیاری از مطالب این نشریه مزین به اسامی مشهور است. لذا در حفظ آن کوشا باشید.

قرآن

قرائت معنامحور؛ یک گام به جلو

آدم خجالت می‌کشد وقتی که قرآن را با چیز دیگری مقایسه می‌کند؛ چه آن چیز کتاب‌های دیگر مثل دیوان حافظ و سعدی و حتی کتب پیامبران پیشین باشد، چه معجزاتی مانند شتر صالح و عصای موسی و کشتی نوح. اصلاً قرآن کجا و آنها کجا؟ ولی چه کنیم که آن قدر از این بحر عمیق و درّ عتیق دور افتاده‌ایم که تا این مقایسه‌ها را نشنویم، به خود نمی‌آییم و قد می‌برمی‌داریم.

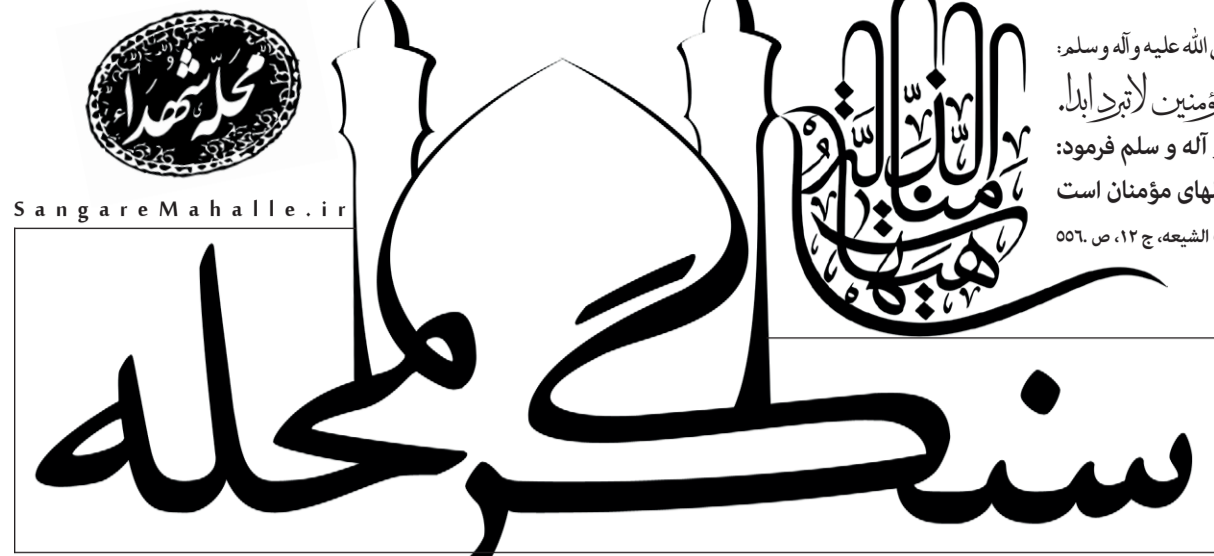
خدا را شکر یادداشت شماره قبل- اگرچه از جنس همین مقایسه‌های سطح پایین بود- تلنگری شد تا خودمان را جمع و جور کنیم و برای توجه بیشتر به قرآن تکانی بخوریم. البته همراهی مسجد و مسجدی‌ها قطعاً از هر نوشته‌ای مهم‌تر است. چه چیزی لذت بخش‌تر است از قرآن خواندن در سنگر مسجد و در کنار همسنگری‌ها؟

در کنار همه این انگیزش‌ها و گرایش‌ها، وقتی می‌خواهیم به خورشید قرآن نزدیک شویم، می‌بینیم که راه‌های مرسوم، جز به روخوانی و روان‌خوانی و تجوید ختم نمی‌شود و جز پوسته‌ای از این میوه شیرین در کام مان نمی‌رود. سخت‌تر از همه روایت امیر المؤمنین است که مو را به تن انسان سیخ می‌کند: «آگاه باشید! قرائتی که تدبر نداشته باشد، هیچ خیری ندارد.» پس این همه خواندیم و نفهمیدیم چه شد؟

این جاست که دیگر نمی‌توان آرام نشست و از گذشته خود چشم پوشی کرد. این جاست که دیگر باید کاری کرد و تغییری در روند ارتباط با قرآن ایجاد نمود. این جاست که دیگر باید به محتوا و مفاهیم قرآن پرداخت و این جاست که «قرائت معنامحور» معنی پیدا می‌کند.

خوشا آنان که در مساجد خود هر روز و هر شب مقداری قرآن می‌خوانند و علاوه بر قرائت، به معانی آن هم توجه می‌کنند. این شروع خوب یعنی ما می‌خواهیم بدانیم «تدبر در قرآن یعنی چه» و برای رسیدن به آن چه باید بکنیم؟ به همین خاطر ان‌شاءالله هفته آینده متنی با این عنوان را خواهیم دید: «تدبر در قرآن یعنی چه؟»

- «أَلَا خَيْرٌ فِي قِرَاءَةِ لَيْسَ فِيهَا تَدْبُرٌ» (اصول کافی، ج ۱، ص ۳۶)

دوهفته نامه تربیتی، مسجدی سنگر محله | پیش شماره دوم | نیمه دوم آبان ۱۳۹۲ | هزینه چاپ: ۲۰۰ تومان (اختیاری)

سرمقاله

سیاهی‌های دوست‌داستانی

● محمدحسین شاه‌آبادی

وقتی بحث بر سر عشق و عاشقی شد، دیگر کسی نمی‌تواند مانع عشاق شود. اگر تا به حال می‌ترسیدیم که از طرفی مساجد و حسینیه‌ها و سنگرهایمان را از دست بدهیم و از طرف دیگر کودک و جوان و دختر و پسرمان به بیراهه بروند، حالا دیگر خیال‌مان راحت است که به معجزه عشق دست یافته‌ایم و دیگر کسی نمی‌تواند سرمایه‌هایمان را از بین ببرد. تازه خیلی هم ادعا داریم که با جلوه‌گری و رنگ و خنده و خط و خال، کسی را جذب نکرده‌ایم بلکه با اشک و آه و سیاهی، یاران ارباب را گرد هم آورده‌ایم. برای همین است که همه‌ساله سیاهی‌ها و عشق‌ها و عاشق‌ها بیشتر می‌شوند و سنگرها و سنگرسازان قدرت پیدا می‌کنند. البته تلاش دشمن را هم می‌بینیم که چگونه

سینما با همه رنگ و لعاب و صدا و نور و موسیقی‌اش آن قدرها که خیال می‌کردند، دوست‌داستانی نیست. شاهدش هم این که حاضر نیستیم از کارمان بزنیم و به سینما برویم و این یعنی سینما به درد زمان بیکاری می‌خورد! تازه در سینما برای این که بتوانند همه توجه‌مان را جلب کنند، باید چراغ‌ها خاموش شوند تا فیلم بتواند ما را در اختیار خودش بگیرد. به خاطر همین هم باید گفت که این تاریکی دوست‌داستانی نیست. اما یک تاریکی دیگری هم هست که هم دوست‌داستانی است و هم جلوه‌گری‌های بی‌مزه سینما را ندارد. اصلاً در این تاریکی رنگ و نور و صدا و موسیقی را کنار می‌گذارند و حتی در و دیوارها و

خیمه اباعبدالله اگرچه مشکی است و مشکی رنگ ماتم و اندوه و عزاست، اما آمیخته‌ای از جادوی عشق دارد که آن را دوست‌داستانی می‌کند.

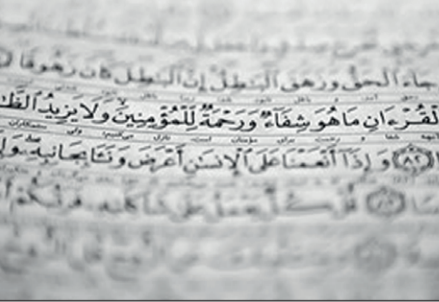
لباس‌ها را هم سیاه‌پوش می‌کنند تا هیچ چیز نتواند توجه‌ها را جلب کند. باید قبول کنیم که این، یک اتفاق ساده نیست، چیز عجیبی است، چیزی از جنس معجزه...

خیمه اباعبدالله اگرچه مشکی است و مشکی رنگ ماتم و اندوه و عزاست، اما آمیخته‌ای از جادوی عشق دارد که آن را دوست‌داستانی می‌کند. آن قدر دوست‌داستانی است که آمدنش را انتظار می‌کشیم و از رفتنش هراسناکیم و این طبیعت عشق است که عاشق برای دیدن معشوق لحظه‌شماری می‌کند و تصور فراق، بر وجودش ترس می‌افکند. ما این سیاهی‌ها را دوست داریم و برایش از مهم‌ترین کارهایمان می‌زنیم. رنگ و لعاب و نور و موسیقی سینما، ارزانی کسانی که می‌خواهند ما را از معشوق‌مان جدا کنند؛ زیرا ما خیمه ارباب را به دو دنیا نمی‌دهیم!

البته تلاش دشمن را هم می‌بینیم که چگونه می‌خواهد به جنگ «معجزه عشق حسین» برود ولی مطمئنیم که نتیجه به سود ما خواهد بود اگر محرم و صفر را درست زنده نگه داریم.

می‌خواهد به جنگ «معجزه عشق حسین» برود ولی مطمئنیم که نتیجه به سود ما خواهد بود اگر محرم و صفر را درست زنده نگه داریم. زیرا می‌دانیم که این محرم و صفر است که اسلام را زنده نگه داشته است.

اصلاً حسین دوست‌داستانی است، چون که با گریه جذب می‌کند؛ چون که با سیاهی دعوت می‌کند و چون که با روضه‌اش زندگی می‌بخشد. اصلاً حسین دوست‌داستانی است، چون که برای ما خیلی زحمت کشیده است، چون که برای هدایت ما از همه چیزش گذشته است و چون که عزیزترین‌هایش را برای ما فدا کرده است. اصلاً حسین دوست‌داستانی است، نه فقط به خاطر جذب و دعوت کردنش، و نه به خاطر زندگی‌بخش بودنش، و نه به خاطر هدایت کردنش، حسین دوست‌داستانی است فقط به خاطر این که حسین است...

به همت یکی از جوانان خیر مسجدی، سنگر محله صاحب یک سامانه پیامکی شد! ضمن تشکر از ایشان، از این به بعد می‌توانید با استفاده از این شماره با ما در ارتباط باشید:

۱۷۰ ۱۶۰ ۱۵۰ ۱۰۰۰

لطفاً برای شناسایی محله، قبل از متن پیامک عدد ۵ را وارد کنید.

یادداشت

● محمدجواد نوروزی

بیابید شورش را دریاوریم!

در رثای شور حسینی
بارها این جمله را شنیده‌ایم: عزاداری هم شور می‌خواهد و هم شعور. اما این جمله معمولاً به نفع شعور و به ضرر شور تمام می‌شود. بله قطعاً هر چه فهم ما از پیام اباعبدالله - علیه السلام - و نهضت او بالاتر رود اشکمان با ارزش‌تر خواهد بود. اما حسین - علیه السلام - شعار شیعه است و باید فریاد زده شود. اصلاً هر آنکه شعورش بیش، شورش بیشتر! اصلاً همین‌ها باید شورش را دریاورند!

اُمّه اطهار - علیهم السلام - در ماندگاری پیام عاشورا تلاش زیادی را به کار بسته‌اند. چه روایت‌هایی که در مدح مادحین اباعبدالله - علیه السلام - وارد نشده و چه ثواب‌هایی که برای عزادار او نوشته نشده. زیارت اربعین هم که از نشانه‌های مؤمن است. ذَلِكْ وَمَنْ يُعْظَمُ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ (حج/۳۲) اصلاً قضیه تعظیم شاعر حسین به قبل از شهادت اباعبدالله - علیه السلام - برمی‌گردد. چهارده معصوم - علیهم السلام - همگی بر ماتم حسین - علیه السلام - گریه کرده‌اند. از پیامبر - صلی الله علیه و آله و سلم - گرفته که بارها هنگام دیدن نوه دختری‌شان بلند بلند گریه کردند و به اصحاب خبر شهادت نوه عزیزشان را دادند. تا امام زمان - عجل الله تعالی فرجه الشریف - که با شعار یالثارات الحسین قیام خواهند کرد.

پیام عاشورا با گذشت صدها سال همچنان میان شیعیان و غیرشیعیان در حال بازتولید است. هیئات، دسته‌های عزاء، منبرها و... هر ساله این پیام را بازنشر می‌کنند. اما این‌ها همه کم است.

پس بیابید شورش را دریاوریم! پوشیدن لباس عزا کم است. باید خانه را سیاه‌پوش کنیم. دسته عزا راه بیندازیم. گریه کردن کم است. باید داد زد. باید حسین - علیه السلام - را فریاد کرد. همه باید بدانند حسین - علیه السلام - کیست و برای چه کشته شده است؟ اگر همه ندانند پس چطور مهدی فاطمه - عجل الله تعالی فرجه الشریف - شعار کسی را دهد که در عالم هنوز ناشناخته است؟ همه باید بدانند، همه!

«سید الشهداء را این گریه‌ها حفظ کرده است مکتبش را، این مصیبت‌ها و داد و قالها حفظ کرده، این سینه زنی‌ها و این دستجات... اینها حفظ کرده... هیاهو می‌خواهد، هر مکتبی هیاهو می‌خواهد، باید پایش سینه بزنند، هر مکتبی تا پایش سینه‌زن نباشد، تا پایش گریه‌کن نباشد، تا پایش توی سر و سینه زدن نباشد حفظ نمی‌شود... این گریه‌ها زنده نگه داشته مکتب سید الشهداء را، این ذکر مصیبت‌ها زنده نگه داشته مکتب سید الشهداء را. ما باید برای یک شهیدی که از دستمان می‌رود علم (پرچم) به پا کنیم، نوحه‌خوانی کنیم، گریه کنیم، فریاد کنیم» (صحیفه نور ج ۸ / ۶۹-۷۱)

مُحرم، رسانه‌ی اصلاح‌گر جامعه‌ی ما

● مجتبی‌صمدی

من و بسیاری، عاملی وجود دارد که از آن تعبیر به بیمه‌کننده جامعه در برابر تمامی رویدادها و وقایع روزگار شده است و آن چیزی نیست جز ماه‌هایی که مذهب شیعه و اسلام را در این کشور و جامعه به مسیری صحیح در زندگی رهنمون شده است.

این ماه‌ها به طور ویژه ماه محرم و صفر هستند که شیعه در طول تاریخ، آن را موجب بازسازی حرکت روبه رشد خود می‌داند. محرماً که با شکل‌گیری دسته‌جات سینه زنی، زنجیر زنی، حمل علم، علامت، برگزاری تعزیه و سایر مناسک محلی و بومی یک پیام را دنبال می‌کند و آن عاشورا و اهل بیت(ع)

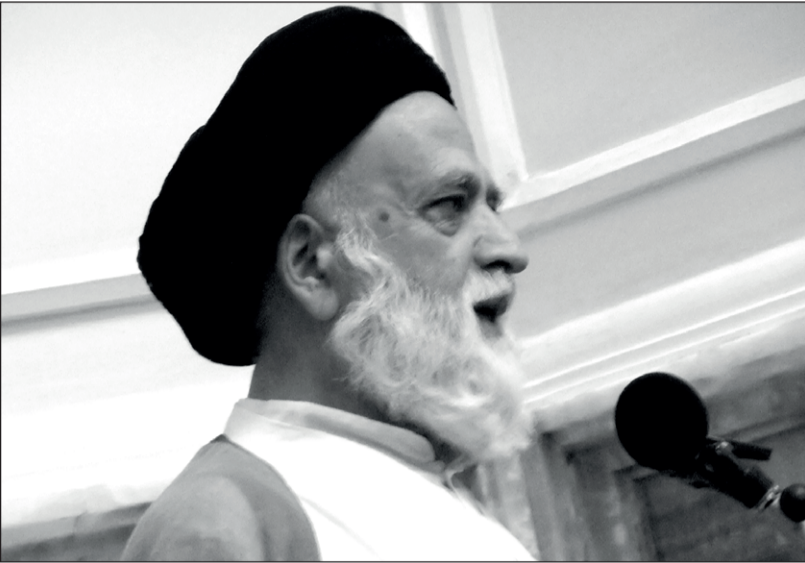
سازنده داشته باشد و یا در جهت عکس به صورتی مخرب بر ما عمل کنند، این در حالی است که در جهان کنونی و در کشوری که داعیه پیشروی در اخلاق اسلامی را داراست و انقلابی دینی و اسلامی را در قرن بیستم رقم زده است، هنوز رسانه‌های آن خلاف این موضع را دنبال می‌کنند و حتی به صورت ناخودآگاه اثرات مخربی را بر جامعه می‌گذارند. اما چه چیز باعث شده است تا جامعه‌ای که تحت تاثیر تکرار پیام‌ها و اخبار نامطلوب و حتی ناهنجاری‌های اخلاقی و اجتماعی قرار گرفته، در جهتی مناسب به پیش برود و در مقابل حوادث و فتنه‌های زمان مقاوم باشد؟ به نظر

زیاد برایتان اتفاق افتاده که وقتی در مقابل تلویزیون قرار می‌گیرید، مدام با کنترل از راه دور، از این شبکه به آن شبکه، کانال‌های تلویزیونی را تغییر می‌دهید. البته کسانی که از ماهواره استفاده می‌کنند که دیگر هیچ! از دایره‌ای بسیار بسیار وسیع برای انتخاب برخوردارند. این انتخاب‌ها می‌تواند هر برنامه‌ای منطبق با علایق و توجه مخاطبان باشد، از برنامه‌های آموزشی و مذهبی و دینی گرفته تا موزیک ویدئوها و ترانه‌های خوانندگان این ور آب! و آن ورآب! و حتی سریال‌های فارسی وان و یا شبکه من و تو!! در کنار این جریان، فضای جدید ایجاد شده توسط رسانه‌ها، حتی پیامک‌های تلفن همراه، شما و ما را روزانه و هر لحظه در معرض پیام‌هایی قرار می‌دهد که همه این‌ها زندگی و روابط اجتماعی و فردی را تغییر می‌دهد. تمامی این پیام‌ها می‌تواند وجی مثبت و

است. ماه محرم، ماهی است که همه ما چه بخواهیم و نخواهیم، مقداری به خودمان می‌آییم. قدری بیشتر به اهداف قیام عاشورا و اصل و شعارهای اسلامی و مکتب اهل بیت(ع) می‌اندیشیم. تحلیل‌هایمان از وقایع سیاسی و اجتماعی روز تغییر می‌کند، کانال‌های تلویزیونی و حتی برنامه‌های ماهواره را حداقل چند روزی از صفحه دغدغه‌های سرگرمی روزمره‌مان به کنار می‌گذاریم. نذری‌های مردم، عزاداری‌ها و هیئت‌ها محفل‌های تجمع ما می‌شوند. قدری به خودمان توجه می‌کنیم. جوانان را در مساجد بیشتر می‌بینیم. اینگونه است که متوجه می‌شویم که این رسانه اثرگذاری بسیار بیشتر از تمامی ماهواره‌ها و فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی دنیا بر روی ما دارد. آری، نشانه‌های پیرامون ما می‌گویند، این محرم رسانه اصلاح‌گر جامعه‌ی ما است که می‌آید.

همه‌اش به برکت «شهدا» است...

گفتگوی صمیمانه سنگر محله با حجت الاسلام والمسلمین سید علی اکبر حسینی
امام جماعت مسجد فائق

رسول‌الله بسنجیم و فاصله‌ها را جبران کنیم. فاصله ما خیلی زیاد است.

سنگر محله: به نظر خودتان، مهم‌ترین ضعف مسجدتان چیست؟

ارتباط مومنین. هر چه این ارتباط بیشتر باشد ثمره بیشتر می‌شود. مومنین علاوه بر اقامه نماز، باید از یکدیگر کارگشایی کنند و همدیگر را در زندگی دنیا و آخرت یاری نمایند.

سنگر محله: و نقطه قوت مسجدتان را در چه می‌دانید؟

مثلا بگویند هوای مسجد گرم است...
سنگر محله: نه حاج آقا! انتقاد از خودتان؛ مثل آرام خواندن نماز؟

سنگر محله: حاج آقا این که می‌گویند «مسجد سنگر است» یعنی چه؟

سنگر پناهگاهی است که جان پناهندگان را از تیرهای دشمن حفظ می‌کند. از پشت این سنگر می‌توانند دشمن را رصد کنند، فعالیت‌های آن را ببینند و فعالیت مناسب را انتخاب کنند. مسجد پناهگاه از شیاطین جن و انس است. نمازی که در مسجد است، شیاطین را دور می‌کند. در حدیث داریم که شیطان پیوسته از مومنین بیمناک است و تا موقعی که مومن به نمازهای پنج‌گانه خود اهتمام می‌ورزد، وسوسه و آشوب نمی‌کند.

سنگر محله: چه طور می‌شود یک مسجد نسبت به مسجد دیگر بیشتر سنگر باشد؟

سنگر بودن بر اساس ذکر خدا معنا پیدا می‌کند. هر چه یاد خدا بیشتر باشد، سنگر بودن معنای برتری پیدا می‌کند. خداوند می‌فرماید: ان بیوتی فی الارض مساجد. یعنی مساجد خانه‌های من در زمین هستند. خوشا به حال بنده‌ای که در خانه خود وضو بگیرد و طاهر شود، سپس به مسجد در آید و مرا زیارت کند.

سنگر محله: حاج آقا به سنگر خود از ۲۰ چه نمره‌ای می‌دهید؟

منفی دویست! ما باید خود را با مسجد

بله می‌گویند. به یکی گفتند فلان امام جماعت مستحبات را در نماز نمی‌گوید، گفت اگر می‌خواهید من واجبات را هم نمی‌گویم!

سنگر محله: سخنرانی بین دو نماز چه؟ آیا انتقاد درست است؟

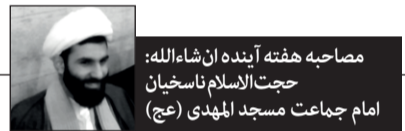
در مسجد باید فضای تعلیم و تربیت باشد. باید مردم را عادت بدهیم که به احادیث گوش دهند. یکی از بهترین زمان‌هایی که شیطان از ما دور است، همین بین دو نماز است. البته باید کوتاه باشد تا حوصله مردم سر نرود.

سنگر محله: حاج آقا مسجد شما چهار شهید دارد. چه احساسی دارید؟

ما به برکت شهدا مسجد را ساختیم، الان هم شهدا هستند که مردم را به خود و به نورانیت مسجد دعوت می‌کنند. همه‌اش به برکت «شهدا» است.

سنگر محله: در پایان، چه توصیه‌ای برای «سنگر محله» دارید؟

این که غیر از مصاحبه، تحقیقات میدانی از مومنین داشته باشید. تک‌تک و جمعی با مومنین صحبت کنید و نظرات آنان و کمک‌هایشان را به مسجد منعکس نمایید.

مصاحبه هفته آینده ان‌شاء‌الله: حجت‌الاسلام‌ناسخیان امام جماعت مسجد المهدی (عج)

همسنگر

این ستون به رایانه‌ها و پیامک‌های شما تعلق دارد؛ یعنی به خود شما تعلق دارد!

انتقادهای، پیشنهادها، ایده‌ها، جملات و خلاصه هرچیزی که رنگ و بوی مسجد دارد را برای ما ارسال کنید تا همین‌جا و در همین ستون منتشرش کنیم.

سامانه پیامکی: ۱۰۰۰۱۵۰۱۶۰۱۷۰

این هفته هیچ پیامکی برای ما نفرستادید!

نظر سنجی

هر هفته در این بخش منتظر یک نظرسنجی باشید. سوال این هفته:

به نظر شما کدام بخش هیئت تاثیرگذارتر است؟

۱. سخنرانی
۲. روضه
۳. سینه‌زنی
۴. دسته‌عزاداری

سامانه پیامکی: ۱۰۰۰۱۵۰۱۶۰۱۷۰

احکام

در دلت نیت کن!

همه خبردار می‌شوند که آقا دارد چه نمازی می‌خواند: «سه رکعت نماز مغرب می‌خوانم قربتاً الی...». برای نیت کردن نیازی نیست زیانمان کاری کند. کار دل است!

(ر.ک توضیح المسائل امام، مسئله ۹۴۳)

مناسبت‌ها

• پنجشنبه ۲۳ آبان/ ۱۰ محرم

• عاشورای حسینی و شهادت «امام حسین» (ع) و یاران وفادارش در کربلا (۶۱۱ ق)

• شنبه ۲۵ آبان/ ۱۲ محرم

• درگذشت «ستارخان» مبارز آزادی خواه نهضت مشروطه، معروف به «سردارملی» (۱۲۹۳ ش)

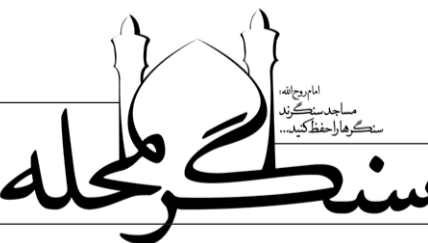
• یکشنبه ۲۶ آبان/ ۱۳ محرم

• شهادت سرلشکر پاسدار «مهدی زین‌الدین» فرمانده لشکر ۱۷ علی‌بن ابی‌طالب (ع) (۱۳۶۳ ش)

این کشته فتاده به هامون حسین توست...

همین که زنان حرم نگاهشان به اسب بی صاحب افتاد و دیدند که با شرمندگی و سرافکنندگی، و با زین کج و واژگون بسوی خیمه‌ها می‌آمد، با موی پریشان و روی گشوده مویه کنان و بر سر و سینه زنان از خیام حرم بیرون دویدند و به سوی قتلگاه روی آوردند. خرجن من‌الخدور، ناشات‌الشعور، علی‌الخدود لاطمات، و للوجوه سافرات، و بالعویل داعیات، و بعد العز مذلات، و الی مصرع‌الحسین، مبادرات.

ام کلثوم شیوه کنان ناله می‌زد و می‌گفت: وا محمداه، وا ابتاه، وا سیداه، وا جعفرآه، وا حمزتاه، هذا حسین بالعمر صریح بکربلاء... این حسین است که در آفتاب سوزان روی زمین افتاده است.

دو هفته نامه تربیتی، مسجدی | پیش شماره دوم | نیمه دوم آبان ۱۳۹۲

به کوشش کانون تربیت و مسجد مرکز مطالعات راهبردی تربیت اسلامی و حوزه ۳۹۹ حاج احمد متوسلیمان

تحریریه: همه همسنگرهای مسجدی

برای دریافت نسخه پی‌دی‌اف نشریه به تارنمای نشریه مراجعه کنید:

SangarMahalle.ir

با ارسال اخبار، تصاویر و پیامک، حضور مسجد خود را در نشریه پررنگ‌تر کنید.

سامانه پیامکی: ۱۰۰۰۱۵۰۱۶۰۱۷۰

sangar.shohada@chmail.ir

در قالب تصویر

تصاویری که از سنگرهای محله به دست ما رسید:

بوی خوش محرم
مجلس حضرت اباعبدالله در مسجد
علی بن موسی‌الرضا (علیه‌السلام)

یک نماز باحال
نماز جماعت محلی‌ها در پارک.
هم محلی‌های مسجد المهدی (عجل‌الله‌فرجه)

یک جمع باحال
جلسه نوجوانان و بزرگسالان در
مسجد المهدی (عجل‌الله‌فرجه)

بوی خوش محرم
مجلس حضرت اباعبدالله در مسجد
علی بن موسی‌الرضا (علیه‌السلام)

نترکی!
مسابقه بادکنک‌بادکنی نوجوانان در
جشن غدیر - هم محلی‌های مسجد
امام حسین (علیه‌السلام)

اگه گفتی؟!
مسابقه پرسش و پاسخ در جشن
غدیر - هم محلی‌های مسجد امام
حسین (علیه‌السلام)

پرکردن این قسمت نشریه به عهده شماست! عکس‌های مسجدتون رو به sangar.shohada@chmail.ir بفرستید.